

فرهنگ

ترک‌های ریز و درشت بر موقعیت سفالگری کوه‌میتک

ذوالفقاری } روستای کوهمیت با قدمت بیش از دو هزار سال با پنج اثر تاریخی ثبت شده در فهرست آثار ملی ایران، جزو فرهنگهای دگرگونی سراز است. روستایی که مردم آن در پیروان صیقل و به خود را حفظ کرده اند که استفاده از نوع ابزار آلات کشاورزی، هنر زگری، آهنگری، سوزن دوزی و معماری آن ها گویای این حفظ است. استاد کاران قدیمی با رغبت و شوق، هنر گذشتگان خود را که آن ها رسیده است همچنان زنده نگذاشته اند. آن ها با این که در هنرهای مختلف سنتی و صنایع دستی فعالیت دارند اما در سفالگری مهارتشان خاص است و آن را از سایرین دور تر به روش ابتدایی حفظ کرده اند البته برای تولید در مشکلاتی چون کمبود فضا و نور هستند. یک کارشناس ارشد معماری در این باره می گوید: در کوهمیت، مانند دیگر روستاهای مناطق یلوچستان، اتولید صنایع دستی بومی که برای تامین نیازها انجام می شود، برگرفته از فرهنگ شرایط جغرافیایی آن است. آن چه به عنوان هنر سفالگری در این روستا مطرح است، میراثی از رزمند به جا مانده از نسل های گذشته این سرزمین است. در کنار سفالگری در روستاهای کلیوکار و هولچنگان از هنر دست مردان و زنان سفالگران کوهمیت نیز باید به عنوان تداوم رک سفالگری قوم یلوچ در عصر حاضر نام برد. «مدان حسینی» ادامه می دهد: چون محدوده های تاریخی متعدد در اطراف روستا، نشان می دهد مانند دیگر مناطق یلوچستان، سفالگری یکی از هنرهای کاربردی و دارای بیشینه یونی در این روستاست. اگر چه نمی توان تاریخ دقیقی برای شروع سفالگری در این روستا ذکر کرد اما رواج سفالگری به شیوه ابتدایی و هنر، در روستای کوهمیت نشانگر آن است که این هنر، روش به نسل به سفالگران این روستا منتقل شده است و نشان دهنده یکی از اساسی ترین ویژگی های هنر مردم این استان یعنی اهمیت دادن به اصالت قومی، فرهنگی و در کنار آن حفظ میراث فرهنگی گذشتگان و اتکا به خلاقیت های فردی است.

سفالگری در کوهپایه‌ی مطرح است احیای هنری است که در سال‌های نه چندان دور به دست زنان و مردان سفالگر این روستا در جریان بوده است. وی ادامه می‌دهد: تولید سفالینه‌ها در این روستا به صورت ابتدایی و بدون استفاده از چرخ سفالگری انجام می‌شود. م‌فم سفالینه‌ها شبیه دیگر مناطق رایج سفالگری در بولجوستان است. این موضوع می‌تواند ناشی از فرهنگ و هویت مشترک قوم بلوچ در این مناطق باشد که ساخت سفالینه‌های شبیه به یکدیگر را تحت الشعاع قرار داده است. از جمله ویژگی بارز و قابل توجه سفالگری در کوهپایه، روش ابتدایی کوره کردن سفالینه‌هاست که عبارت از حفر گودالی به اندازه نیم تا یک متر، انباشتن سفالینه‌ها دور آن و در نهایت پخت مصنوعات سفالی با هیزمت و شاو و برگ نخل است. وی تصریح می‌کند: استفاده از مواد اولیه و تامین آن از منطقه، سفالگری این روستا را به بومی ترین هنر این سرزمین تبدیل کرده است. یکی از ویژگی‌های سفال‌گری در روستای کوهپایه، نقش سفال‌گر در کنار زنان است، در حالی که سفالگران این روستا معتقدند این هنر در گذشته به دست زنان سفالگر بوده است و پس از آن مردان روستا به فراگیری آن پرداخته‌اند. قسمت مهمی از سفالگری کنونی این روستا به دست کسانی در جریان است که سفالگری را از پیش‌گستوان آموخته‌اند. آموزش سفالگری برای علاقه‌مندان توسط فعالان این رشته انجام می‌شود و بر پایه‌ی روش‌های بومی و سنتی سفالگری بولجوستان این منطقه است و مردان و زنان زیادی آموزش به روش رایج در این روستا را در گرفته‌اند، این اقدام در واقع میراث سفالگران پیش‌گرفته است که همواره دغدغه آموزش آن را به دیگران داشته است. وی می‌گوید: در این باره سفالگران روستا از «بی‌بی اکپوده» به عنوان سفالگری نام می‌برند که در سال‌های حیاتش، قسمت مهمی از میراث سفالگری این روستا را زنده نگه داشت و با آموزش آن این هنر را حفظ کرد. او ۲۰۰ سال قبل در این روستا زندگی کرده است. آن‌ها نسل به نسل سفالگری می‌کردند و این میراث را اکنون حفظ کرده‌اند.

سفر به شهرهای اطراف

این کارشناس اضافه می کند: در دهه های گذشته، سفالگران این روستا به ایرانشهر، بمپور و نواحی اطراف آن سفر می کردند تا با سفالگری در محل، قسمتی از نیاز افراد آن منطقه به سفال را تامین کنند. نوع خاص کوره

حسینی: یکی از ویژگی های سفالگری در روستای کوهمیتگ، نقش مردان سفالگر در کنار زنان است

سفالگری است. روش ساخت ساده و ابتدایی است اما اصولی دارد. مانند دیگر مناطق بلوچستان در این روستا از رنگ و لعاب برای پوشش دادن سفالینه ها استفاده نمی شود. نقش نگاری روی سفالینه ها به صورت اشکال هندسی است که قبل از پخت انجام می شود و پس از پخت به رنگ قرمز، قهوه ای در می آید. نقوش آن بعد از پخت تثبیت می شود و پاک نمی شود.

کوره های ساده و سنتی

وی می افزاید: وجود کوره های ساده و سنتی روبا که به نوعی نمایانگر سواد های دوره های پیش از تاریخ این سرزمین است، نشان می دهد ساکنان منطقه در تداوم روش ها و سنت های گذشته تلاش کرده اند و به کارایی آن واقف هستند. تعداد زیادی زن و مرد در این روستا، پیشینه ساکنان کوره کوهمیتر را ادامه می دهند که به نوعی هر کدام این گونه ساکنانی را از بزرگان و اجدادشان واموخته اند. بیشتر تولیدات آن ها برای فروش به شهرهای همجوار ارسال می شود و شرکت محدود در نمایشگاه های مختلف و فروش محصولات قسمتی از درآمدزایی ساکنان این روستاست. وی تاکید می کند: اگر فضای کارگاهی در این روستا ایجاد شود، می توانند محصولات بیشتری تولید کنند. این موضوع سبب کاهش انگیزه تولیدکنندگان آن شده است و بعد از ثبت جهانی سفال کلپورگان برای این روستا کارهای مطالعاتی انجام می شود تا بتوان آن را برای ثبت ملی معرفی کرد و برای ثبت جهانی هم به برداشت.

افزایش ۲/۵ برابری دفاتر خدمات
گردشگری در استان

گروه فرهنگ

دفاتر خدمات گردشگری استان آذربایجان شرقی

سال ۹۵، دو و نیم برابر افزایش یافته است و این روند رو به رشد برای توسعه گردشگری ادامه دارد. رئیس گروه مراکز و خدمات گردشگری استان میثاق فرهنگ، صنایع دستی و گردشگری به خبرنگار ما گفت: ۲۰ دفتر خدمات مسافرتی و جهانگردی در استان فعال است که تعداد چهار دفتر در چابهار مستقر است. «حمیدرضا کمالی، آذربایجان: با توجه به ظرفیت های گردشگری چابهار باید تعداد دفاتر و آژانس های زمینه تفریحی ورودی به منظور توسعه و رونق گردشگری داخلی و خارجی استان فعال تر عمل کنند. وی اظهار کرد: باشرکت ها و دفاتر غیر مجاز که در فضاها مختلف اجاره می شود، میزان تبلیغ انجام می دهند، برخورد جدی صورت می گیرد. آذربایجان شرقی: صنعت گردشگری از خردشماره های درآمدزای کشور محسوب می شود، عملکرد دفاتر خدمات مسافرتی برای معرفی استان و تغییر نگاه نسبت به استان بسیار حائز اهمیت است. به گفته وی، فعالیت های دفاتر علاوه بر تبلیغ جاذبه های گردشگری و پدیدن استان، در جذب گردشگران تأثیر گذار است.

فرماندار سراوان: توجه آموزش و پرورش معطوف مدارس خاص نباشد

توجه آموزش و پرورش نباید معطوف به مدارس خاص باشد. فرماندار سراسوان در جلسه شورای آموزش و پرورش این شهرستان گفت: مشارکت و تعامل چند بهایه نتایج مطلوبی را در رسیدن به سرنیزل مقصود به همراه دارد. مانگ کونگ که شاهد نتایج کنکور مقصود است که توجه محافل علمی، سیاسی و حکومتی را به این شهرستان معطوف کرد. «رویش نارویی» افزود: جوامع پیشرفته، هر یون انسان های توسعه یافته ای است که حوزه جغرافیایی خود را توسعه، عمران و آبادانی منطقه میسر هستند. در مقابل چند مانگ مادی، جوامع، ناشی از نبود افراد تاثیر گذار است که در این زمینه توجه به امر تعلیم و تربیت به جبران کمبودها خواهد پرداخت. به گزارش روابط عمومی فرمانداری سراسوان، یو وجود نظریه ویژه و برنامه مفصل برای استفاده حاکماتی از تاثیر این علمی به منظور حفظ و ارتقای رتبه کنونی شهرستان در امر آموزش تاکید کرد و ادامه داد: برای تحقق این مهم، توجه آموزش و پرورش نباید معطوف به مدارس خاص باشد بلکه باید این نگاه در مدارس دیگر نیز گسترش یابد تا شاهد فرزندان این مرز و بوم هم کلاس های آموزشی بهرم مند شوند.

سودو کو

قانون: ارقام ۱ تا ۹ را در خانه‌های خالی بنویسید طوری که در هر سطر، در هر ستون و در هر مربع ۳ در ۳ هیچ رقمی تکراری نباشد.

𐌱		𐌹		𐌺		𐌰		𐌰
			𐌵				𐌰	
		𐌰		𐌱	𐌹	𐌶		𐌺
	𐌹	𐌵		𐌺		𐌰	𐌰	
			𐌹		𐌺			
	𐌰	𐌶		𐌵		𐌰	𐌹	
𐌰		𐌰	𐌺	𐌺		𐌹		
	𐌶				𐌵			
𐌰	𐌺		𐌱			𐌰		𐌶

μ	ι	ς		ω				λ
	ν		α				ρ	
	μ		φ	ι		ν		
		ν		ρ		ι		
		ρ		υ	ω		μ	
	ς				φ		ν	
ν				μ		λ	υ	ι

	♠	♣				♥	♦
				♣			
		♠	♥	♠		♦	
♠				♥	♣	♠	♦
	♥	♠	♠				
	♠		♠	♠	♥		
♣							
	♣	♠					
				♠	♠		
	♣	♠				♠	♠

برای ارسال
پاسخ و شرکت
در مسابقه،
تمام ارقام
سطرهای یک
سودو کوی
حل شده را به
ترتیب از خانه
بالا-چپ تا خانه
پایین-راست به
صورت یک عدد
۸ رقمی (بدون
فاصله، اِنتِری یا
کاراکتر دیگری)
پیامک کنید.

حرفه‌ای‌هاو
مدعیان سودو کو
درجه دشواری
هر سودو کو +
زمان حل‌شان
را پیامک کنند.
مثال: متوسط
۰۰:۱۲:۲۰

جوایز نقدی و غیر نقدی هفتگی
لذت سرگرمی
 پاسخ صحیح هر سرگرمی، یک شانس قرعه‌کشی
 قرعه‌کشی و اسامی برندگان، شنبه هر هفته

پاسخ
مسابقه‌های
قبل

برنده‌های مسابقات هفته گذشته:

خاتم‌اله طوسی از مشهد به شماره هم‌راه ۰۹۳۵۶...۳۸۲ هزار تومان و نقد شدند و خاتم‌اکرم رضائی از تهران به شماره هم‌راه ۰۹۳۴۷...۵۹۲ هزار تومان به برنده اشتراک دو ماهه روزنامه خراسان شدند که به زودی برقرار خواهد شد. مثل همیشه یک پیامک‌های دریافتی در پیسایت [@isargami.ir](#) قابل مشاهده است.

با داورانی با افتخارات فراوان می توانند مطالب این صفحه سرگرمی را مثل خانم رضائی (برنده هفته گذشته) در وب سایت خراسان ببینید. به این ترتیب شرکت کنندگان تمام شهرهای ایران می توانند برنده مسابقات باشند.

و حرف های

قرار کنند و در حل کردن آن‌ها تا حدودی هم حرف‌های
آنها را بشنودیم. اما اخیر داریم که برخی از شما عزیزان هنوز مجال این
را را پیدا نمی‌کنید. بپیشنهادی داریم:

اول به خاطر که باید به راه «سودو کو» هم اعلام کرد به دویدم،
تمام عزیزانی که در حل سرگرمی‌های این صفحه مهارت
دارند، دعوت می‌کنم در آموزش‌های شما را برای ما ارسال کنند.
این تجربه‌ای را که اینهمه سستون با نام و تصویر خودشان
منتشر می‌کنند تا معبدیان هم با کمک آن‌ها توضیحات به
دوید حرف‌های شوند. البته قطعاً توضیح دادن بعضی از
مفاهیم با متن «سخت» است. پس می‌توانید از روش‌ها و
فدهای مدنظر با تلفظ همراه آن فیلم بگیرید. وقتی فیلم
فدها شده به ما می‌پایانید تا را و مطرح شد آن را، به شما
مطلع می‌دهیم.

تर्फندهای حل سرگرمی‌ها را به دیگران بیاموزید

فیلم بگیرید!

به اشتراک گذاشتن‌اش با ما

● محمد مهدی رنجبر

امروز وارد ششمین هفته‌ای می‌شویم که سرگرمی‌های منطقی را با شکل و شمایل جدید در روزنامه خراسان تقدیم‌تان می‌کنیم. در پنج هفته گذشته، تعدادی از مخاطبان فرصت کردند که با برخی از سرگرمی‌ها ارتباط

نقش یاب قرینه

شنه‌ها

ساده
۳۵ دقیقه

۱. پیشنهاد می‌شود که:

۱. در آغاز حل هر معما، تکه خط‌هایی را بکشید که مطمئن هستید باید بین دو خال باشند تا دیوارهای بین آن‌ها تشکیل دهند.

۲. هر تکه خطی که از هر شکلی مشخص شد، فوراً قرینه‌اش را هم در همان شکل بکشید. همین خطوط کوتاه، به مرور باعث کامل شدن شکل‌ها خواهد شد.

۳. چون چهار ضلع مشکلی اصلی، روی خطوط شکل‌های متقارن حاشیه هستند، پس هر کجا لازم بود، قرینه‌ها را نسبت به هر خال بکشید.

۴. گاهی که خطی از شکلی را نمی‌توان کشید، برخی خانه‌های خاص (؟) را انتخاب کنید و بررسی کنید که: «این خانه می‌تواند در محدوده کدام خال باشد؟» تمام خال‌ها را بررسی کنید. وقتی مطمئن شدید که فقط یکی از آن‌ها می‌تواند مربوط به این خانه باشد، تکه خط جدیدی را که برای این خانه یا قرینه‌اش مجاز است، بکشید.

۵. همیشه خط‌ها را «ایک و احدیک واحد» بکشید و برای هر واحد، دلیل‌تان را یا خودتان مرور کنید. حدس زدن، باعث می‌شود بایک اشتباه به اشتباهات بعدی بیفتید.

۶. برای حل این سرگرمی از مازد در مویا یک‌نمر غروب استفاده کنید.

قوانین:

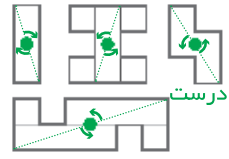
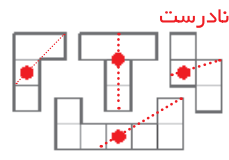
۱. باید دور هر خال رنگی یک شکل متقارن بکشیم. این شکل، در حقیقت یک «خط شکسته بسته» است که هر نقطه از آن نسبت به خال رنگی مرکزش، قرینه است.

یعنی اگر با خطی فرضی، هر نقطه از شکل را به خال مرکز وصل کنیم و خط را به همان مقدار ادامه دهیم، به نقطه قرینه‌اش در آن سوی شکل برسیم. یا اگر شکل را ۱۸۰ درجه دور خال مرکزش بچرخانیم، تغییر نکند.

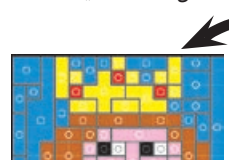

۲. تمام خطی که برای رسم شکل کشیده می‌شود، باید دوری خطوط شرط‌نهی کمرنگ‌زمینه باشد.

۳. وقتی شکل‌ها، جدول را کامل کردند، محدوده هر خال را با رنگش پُر می‌کنیم. فقط خانه‌هایی سفید می‌مانند که در شکل متقارنی باشند که مرکزش دایره سفید دارد.

برای درک قوانین، به این نمونه کوچک حل شده دقت کنید:

برای ارسال پاسخ و شرکت در مسابقه، دوتا از اجزای تصویر این معما را در متن پیام‌ک نام ببرید.